

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017

Probă scrisă
Limba și literatura română

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

*Peste dealuri, peste ape, pretutindenea se lasă
O lumină învelită în maramă de mătasă.
Vin iar carele-ncărcate și cu spice și cu vis ...
Și pe ceruri liniștite și în suflet și-au deschis
Unghiul dorului de ducă stolurile de cucoare.
Mori de vânt nostalgic nalță aripile călătoare
Și se lasă în durere să zdrobească grâul nou.
Pașii tinereții mele mă urmează în ecou,
Umbra mea de altădată umblă-n miezul umbrei mele. [...]*

*În grădina aurită de lumină și de frunză –
Rodu-n care o dulceață înțeleaptă să se-ascunză.
Poate-un om atunci să vină să-mi culeagă câte-un vers
Cum din prun culegi o prună fără-a te opri din mers,
Însetat mi-o soarbe poate din cuvinte alinarea,
O să-i pară – cine știe – mai puțin amară sarea
Lacrimelor sale-n drumul de dureri și dor ascuns ...
Binecuvântarea asta de mi-o dai, va fi de-ajuns.*

Ion Pillat, *Toamnă la Miorcani*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pretutindenea*, *au deschis*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența *carele-ncărcate*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin compunere din versul: *Umbra mea de altădată umblă-n miezul umbrei mele*. **4 puncte**
4. Precizează cuvintele care conțin diftong din versul: *Unghiul dorului de ducă stolurile de cucoare*. **4 puncte**
5. Numește tipul de rimă și măsura primelor două versuri din text. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din primele șapte versuri ale textului dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a poeziei *Toamnă la Miorcani* de Ion Pillat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Sute de figurine de șah create în zeci de țări de pe glob pot fi văzute într-o expoziție inedită deschisă la Muzeul de Istorie a Transilvaniei.

Expoziția aduce în atenția publicului 88 de jocuri de șah, piese care fac parte din colecția particulară Emil Sitaru. Piesele sunt aduse de profesorul Sitaru din zeci de țări vizitate de Domnia Sa de-a lungul turneelor la care a participat împreună cu jucătorii Academiei SITAS și reprezintă, fiecare, o parte din tradițiile sau specificul țării respective, fie prin materialul din care sunt confecționate [...], fie prin motivele tradiționale ale tablei sau ale pieselor [...].

O altă caracteristică o reprezintă tematica istorică a pieselor (piese și tablă cu motive din Egiptul antic, cu motive mitologice grecești sau ilustrând bătăliile dintre Napoleon și austrieci ori pe cea de la Grunwald, dintre polonezi și cavalerii teutoni etc.). O altă sursă de inspirație pentru jocul de șah o reprezintă literatura, astfel că putem vedea tabla și piesele reprezentându-i pe Robin Hood, Don Quijote de la Mancha sau tabla și piesele inspirate din filme („Star Trek”, „Familia Simpson” etc). O altă categorie o reprezintă piesele ce folosesc „simboluri” din epoca modernă (ale clubului Real Madrid, piese de la Muzeul „Mercedes” din Stuttgart). Din colecție nu lipsesc nici șahurile cu tematică specifică pentru copii (șah cu păpuși Matrioșka, șah din Lego).

Expoziția aduce în atenția publicului și o colecție de ceasuri de șah, de la cele mai vechi până la cele digitale, precum și cărți de șah deosebite. Evenimentul se dorește a fi și o pledoarie pentru învățarea și practicarea jocului de șah, cunoscute fiind beneficiile pe care acest sport al minții le are în dezvoltarea personalității copiilor și în îmbunătățirea performanțelor școlare. În acest scop, exponatele vor fi însoțite și de postere care să prezinte beneficiile învățării și practicării șahului, povestea șahului, proiecții cu micuții jucători de șah la competițiile Academiei SITAS sau în taberele internaționale organizate de aceasta.

După „**O călătorie în jurul lumii**” prin intermediul pieselor de șah, www.history.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- organizatorul expoziției pieselor de șah;
- un scop al organizării expoziției.

4 puncte

2. Scrie titlul articolului și sursa de unde a fost preluat acesta.

4 puncte

3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat.

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *O altă categorie o reprezintă piesele ce folosesc „simboluri” din epoca modernă.*

4 puncte

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Expoziția aduce în atenția publicului 88 de jocuri de șah, piese care fac parte din colecția particulară Emil Sitaru.*

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă*.

4 puncte

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul practicării unui joc.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p.; lizibilitatea – 1p.).